

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O PROVEDBI
AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA
ZA UKLJUČIVANJE ROMA
2005. - 2015. NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*
- *Upravni odjel za javne financije Osječko-baranjske županije*
- *Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Osijek*
- *Tajništvo Osječko-baranjske županije*

Osijek, studenoga 2012.

**INFORMACIJA O PROVEDBI
AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA
ZA UKLJUČIVANJE ROMA
2005. - 2015. NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

1. UVOD

U Osječko-baranjskoj županiji, prema popisu stanovništva iz 2001. godine, živi 977 Roma te je ova Županija na trećem mjestu po broju Roma u Republici Hrvatskoj, iza Međimurske županije i Grada Zagreba.

Nacionalnim programom za Rome, koji je donijela Vlada Republike Hrvatske 2003. godine u cilju ostvarivanja Ustavom i pravnim sustavom Republike Hrvatske zajamčenih prava te uklanjanja svih oblika diskriminacije, želi se na sustavan način pomoći Romima u poboljšanju uvjeta življenja te osigurati ravnopravnost pripadnika romske nacionalne manjine s ostalim građanima Republike Hrvatske. Program ukazuje na osnovne probleme s kojima se susreće romska populacija i sadrži niz kratkoročnih i dugoročnih mjera u području zapošljavanja, odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, stanovanja i rješavanju statusnih pitanja.

Republika Hrvatska je 2005. godine, zajedno s još nekoliko europskih zemalja (Bugarska, Češka, Mađarska, Makedonija, Rumunjska, Slovačka, Srbija i Crna Gora), pristupila Desetljeću za uključivanje Roma 2005.-2015., koje su pokrenuli Svjetska banka i Institut Otvoreno društvo u suradnji s još nekoliko ključnih, međunarodnih aktera te je, sukladno tome izradila nacionalni Akcijski plan za uključivanje Roma 2005.-2015. kojim je postavila ciljeve u područjima obrazovanja, zdravlja, zapošljavanja i stanovanja koji trebaju biti postignuti do 2015. godine.

Tijekom provedbe Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015., u cilju integracije u društveni život i procese odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici, postignut je znatan napredak na svim područjima.

No, ocjenjujući da je provedba Desetljeća u Republici Hrvatskoj još uvijek neujednačena u mnogim područjima te da je u cilju poboljšanja položaja Roma potrebno postaviti eksplicitne ciljeve za svako područje koje se tiče Roma, razviti adekvatne indikatore i osnovne odrednice za praćenje napretka tijekom vremena, Republika Hrvatska je pristupila izradi nacionalne Strategije za uključivanje Roma do 2020. godine. Ovaj dokument se nadograđuje na Nacionalni program za Rome, redefinirajući nacionalne prioritete, načine provedbe i poduzimanje posebnih mjera sukladno izmijenjenim društvenim i političkim okolnostima, ostvarenom napretku i daljnjim izazovima u procesu uključivanja i poboljšanja položaja Roma. Istodobno, Strategijom za uključivanje Roma do 2020. godine uskladit će se temeljni strateški dokument Republike Hrvatske za integraciju pripadnika romske nacionalne manjine s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine. Strategija se temelji i na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska potpisnik. Tijekom procesa njezine izrade korištena su iskustva drugih zemalja koje sustavno rješavaju probleme Roma, osobito u okviru Desetljeća za uključivanje Roma.

Strategija za uključivanje Roma do 2020. godine nadopunjavat će se nedostajućim podacima i početnim vrijednostima, te sukladno uočenim potrebama i promjenama vezanim uz položaj romske nacionalne. Važne dopune Strategije očekuju se i na području njezinog vezivanja za druge dokumente i propise koji se izrađuju su sklopu priprema za ulazak u EU, osobito ciljeva vezanih uz strategiju Europa 2020 i programiranje proračunskog razdoblja 2014-2020.

Od 2005. godine na razini Osječko-baranjske županije djeluje Savjet za nacionalne manjine, radno tijelo Župana, koje prati stanje i razmatra pitanja u svezi s ostvarivanjem i zaštitom Ustavom, zakonom i drugim propisima zajamčenih sloboda i prava etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina iz nadležnosti Županije te potiče, podupire i predlaže mjere pospješivanja ostvarivanja prava nacionalnih manjina na ovome području. Radi osiguranja kontinuiranog praćenja i poticanja provedbe aktivnosti i mjera propisanih Nacionalnim programom za Rome i Akcijskim planom Savjet za nacionalne manjine Osječko-baranjske županije osnovao je u veljači 2007. godine Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome na području Osječko-baranjske županije, koje ima zadaću praćenja provedbe Nacionalnog programa za Rome na području Županije, predlaganja i poduzimanja mjera i aktivnosti usmjerenih sustavnoj i učinkovitoj realizaciji Nacionalnog programa te izvještavanja Savjeta za nacionalne manjine i nadležnih državnih tijela o provedbi Nacionalnog programa.

2. PROVEDBA AKTIVNOSTI I MJERA U PODRUČJU PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA

Na području Osječko-baranjske županije izrađeni su i doneseni svi prostorni planovi uređenja općina/gradova. Temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07., 38/09., 55/11., 90/11. i 50/12.) i Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09. i 150/11.), jedinice lokalne samouprave su nadležne i dužne skrbiti o svom prostoru na principima održivog razvitka. Iz tih obveza proizlazi i pravo jedinice lokalne samouprave na utvrđivanje građevinskih područja kroz prostorne planove uređenja općina/gradova, te planiranje infrastrukture neophodne za funkcioniranje naselja.

Tijekom izrade prostornih planova uređenja općina/gradova, na inicijativu Zavoda za prostorno uređenje, sve lokacije naseljene Romima registrirane u Programu aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima Osječko-baranjske županije unesene su u građevinska područja. Ovaj korak smatra se presudnim u integriranju Roma u lokalnu i regionalnu sredinu budući se gospodarenje i uređenje prostora mora provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

Pokrivanjem prostora Osječko-baranjske županije novom generacijom prostornih planova osigurani su preduvjeti za izgradnju infrastrukture koja koristi svim stanovnicima Osječko-baranjske županije, pa tako i Romima koji žive na području Županije. Potreba izgradnje infrastrukture i izgradnja stambenih zgrada utvrđene su prostornim planovima, kao mjere i aktivnosti koje je potrebno provoditi gotovo na svim lokacijama naseljenim Romima.

2.1. Sažetak programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju

Nacionalnim programom za Rome propisana je izrada županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima koji treba detaljno odrediti:

- radnje i radove koje je potrebno provesti,
- način, rokove i subjekte zadužene za provedbu,
- sredstva potrebna za izvršenje i
- izvore sredstava.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 15. srpnja 2005. godine Program aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju ("Županijski glasnik" broj 10/05., u daljnjem tekstu: Županijski program), a izvadak iz Županijskog programa dostavljen je svim općinama i gradovima na čijem području žive Romi.

2.2. Prostorni razmještaj i tipovi lokacija na području Osječko-baranjske županije na kojima žive Romi

Koncentracija romskog stanovništva, a time i lokacija, najveća je na području Baranje. Skupni prikaz lokacija na kojima žive Romi s osnovnim prostornim pokazateljima daje se nastavno u tablici 1.

Lokacije su, ovisno o odnosu prema građevinskom području i legalnosti izgradnje, sistematizirane na sljedeće tipove:

- bespravno izgrađene lokacije izvan građevinskih područja naselja: lokacije 6 (djelomično), 10, 13 (manjim dijelom), 14 (manjim dijelom), 20 (manjim dijelom);
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja naselja, ali na površinama suprotne namjene: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 5 (gospodarska namjena);
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja na površinama planom predviđenim za predmetnu namjenu: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 3, 4, 6 (djelomično), 12 (djelomično), 13 (većim dijelom), 14 (većim dijelom), 15 (djelomično), 18, 19, 24 (djelomično), 25, 31 (djelomično);
- legalno izgrađene lokacije: 7, 8, 9, 11, 12 (djelomično), 15 (djelomično), 16, 17, 20 (većim dijelom), 21, 22, 23, 24 (djelomično), 26, 27, 28, 29, 30, 31 (djelomično).

Županijski zavod za prostorno uređenje zatražio je i očitovanje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva - Odjela inspeksijskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku o broju inspeksijskih postupaka koji se vode na lokacijama naseljenim Romima. Očitovanjem od 17. veljače 2005. godine Odjel inspeksijskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku, rečeno je da nisu vođeni inspeksijski postupci na lokacijama naseljenim Romima. U razdoblju prije toga vođeno je desetak upravnih inspeksijskih postupaka.

Vezano na građevinsko stanje objekata može se reći da većinom nije zadovoljavajuće na lokacijama koje su izdvojene, a na integriranim lokacijama stanje je uglavnom zadovoljavajuće.

Komunalna opremljenost je različita: lokacije najčešće imaju električnu energiju, uličnu rasvjetu i cestu, a najlošije je stanje po pitanju opremljenosti javnim vodovodnim te odvodnim i kanalizacijskim sustavima. Izgrađenost ovim sustavima u romskim naseljima najčešće ovisi o njihovoj izgrađenosti u samom naselju kome pripadaju.

Općenito se može reći da na lokacijama nema značajnijih izdvojenih sadržaja javne društvene infrastrukture, budući da se za socijalne i društvene potrebe koriste postojeći javni sadržaji u naseljima, što se s obzirom na veličinu i prostorni razmještaj romskih lokacija ocjenjuje zadovoljavajućim.

Tablica 1. Skupni prikaz lokacija na kojima žive Romi

Red. Broj	GRAD/OPĆINA i lokacija	Veličina lokacije u ha cca	Vlasništvo	Grad. stanje objekata	OPREMLJENOST INFRASTRUKTUROM						
					El. energija	Vodovod/bunar	Kanalizacija	Septička jama	Telefon	Cesta u asfaltu	Ulična rasvjeta
1.	GRAD BELI MANASTIR Ulica Josipa Pančića*	4,6	države,grada,vlastito	dobro do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
2.	Ulica Petra Berislavića* i	1,3	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	+	+
3.	Zagrebačka ulica*	2,7	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	-	-	+	-	+	+
4.	GRAD BELIŠĆE naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	2,9	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	-	-	+/-	-
5.	GRAD OSIJEK Vinogradska ulica 140	0,2114	države	minimalni standard do loše	+	+	-	-		+	+
6.	naselje Tenja - ulica Matije Vlašića 1a-1c*		grada	dobro do minimalni standard	+	+	+	-	+	+	+
7.	pojedinačne lokacije					+	+	+	-	+	+
8.	GRAD VALPOVO Ulica S.S.Kranjčevića 6		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
9.	Naselje Nard		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
10.	Naselje Šag		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
11.	OPĆINA BILJE Konkološ	0,5	vlastito	loše	+	-	-	-	-	+	+
12.	naselje Vardarac - Ružina ulica*	1,81	državno, privatno, vlastito	minimalni standard do loše	+	-	-	-	-	-	-
13.	OPĆINA DARDA Ulica Jablanova*	26,49	vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	-	+
14.	Ulica Nikole Šubića Zrinskog*	5,8	državno	loše	+		-	+	-	+	+
15.	dio oko groblja	1,6-1,8	vlastito	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+	+	+
16.	OPĆINA ERDUT lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,095	vlastito	dobro	+		+			+	+
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman-dijelovi ulica S. Bertić i A. Dobroslav	0,7	vlastito, državno (1 čestica)	minimalni standard	+/-	-	-	+	+	-	+/-
18.	naselje Jagodnjak-Ekonomija*	4,0	državno, privatno	loše	+/-	-	-	-	+	-	+/-

19.	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI Ulica 1. maja*	1 ha	državno	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	+/-	-	+/-
20.	Glavna ulica - istočni dio	-	općine i vlastito	dobro do minimalni standard	+	+	-	+	+	+	+
21.	OPĆINA MAGADENOVAC naselje Šljivoševci-Ulica VI.Nazora 34	0,34	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
22.	naselje Lacići-Ulica Andrije Kačića 14 i 16	0,98	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
23.	naselje Beničanci (dijelovi nekoliko ulica)	2,42	vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
24.	OPĆINA PETLOVAC naselje Torjanci - Dravska ulica*	3,84	općine i vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	-	+/-	+/-	+/-
25.	OPĆINA PODGORAČ naselje Budimci - dio naselja		privatno	dobro	+	-	-	+	+	+	+
26.	naselje Razbojište - dio ulice Braće Radića		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
27.	naselje Podgorač - dio Strossmayerove ulice		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
28.	OPĆINA POPOVAC lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
29.	OPĆINA SEMELJCI lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,3	privatno i vlastito	minimalni standard	+	+	-	+/-	+	+	+
30.	OPĆINA VILJEVO lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
31.	GRAD NAŠICE naselje Vukojevci - ulica Braće Radića*	10	vlastito, privatno	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+/-	+	+

Izvor: podaci jedinica lokalne samouprave, Vijeće romske nacionalne manjine

Napomena: podaci do kojih se nije uspjelo doći nisu uvršteni u tablicu

lokacije označene * označavaju tzv. "romsko naselje" tj. lokacije koje nisu u potpunosti integrirane

Obrazloženje oznaka uz vlasništvo:

države: državno vlasništvo, tj. vlasništvo Republike Hrvatske

grada: vlasništvo jedinice lokalne samouprave - grada

općine: vlasništvo jedinice lokalne samouprave - općine

privatno: vlasništvo fizičke osobe, ali ne Roma koji tu žive (tuđe vlasništvo)

vlastito: vlasništvo fizičke osobe, Roma koji tu žive

2.3. Detaljni prikaz lokacija s mjerama i aktivnostima za unaprjeđenje stanja i rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava

Sustav planiranja i uređenja naselja nije utemeljen na principima nacionalne ili etničke pripadnosti stanovništva niti se na toj osnovi vode podaci o prostoru i korisnicima prostora. Zbog toga su se podaci uglavnom prikupljali uz pomoć jedinica lokalne samouprave koje su bolje upoznate sa stvarnom situacijom na terenu te uz pomoć pripadnika romske nacionalne manjine i predstavnika Roma u vijećima nacionalnih manjina.

Uređenje prostora, odnosno naselja mora se provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Rješavanje prostornih problema samo je jedan od preduvjeta za integriranje Roma u lokalnu i regionalnu sredinu. Osim prostornog aspekta, potrebno je riješiti i socijalna pitanja što prije svega uključuje pitanja školovanja, osposobljavanja za rad, zapošljavanja i slično.

Na osnovi prethodnih analiza i prikupljenih podataka predlažu se za svaku pojedinačnu lokaciju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti za unaprjeđenje stanja kojim će se poboljšati uvjeti stanovanja Roma. To, prije svega, uključuje izradu, donošenje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i uređenja zemljišta, što je sve u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (gradova i općina). U tablicama se za svaku značajniju pojedinačnu lokaciju na kojoj žive Romi daje prikaz postojećeg stanja te prikaz potrebnih radnji i radova koji su potrebni zbog prostornog sređivanja lokacija.

Vezano uz rokove provođenja pojedinih aktivnosti u tablicama su se nastojali dati realni rokovi, s obzirom na iskustvo koliko traju rješavanja imovinsko-pravnih problema, izgradnja infrastrukture i slično. Utvrđeni rokovi u skladu su i s Akcijskim planom "Desetljeća za Rome 2005-2015".

Iz tablice 1. također je vidljivo da je na lokacijama izražen i problem nedovoljne infrastrukturne opremljenosti, prvenstveno po pitanju vodoopskrbe i odvodnje. Stoga se i u Osječko-baranjskoj županiji primjenjuje program Vlade Republike Hrvatske "Romi za Rome", kojim su predviđeni javni radovi na izgradnji infrastrukture za romska naselja. Na kraju poglavlja u tablici 4. dana je rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava potrebnih za sređivanje svih lokacija. Sve aktivnosti na izgradnji građevina koje se financiraju na razini Države trebaju se istovremeno pokrenuti i izvoditi na području cijele Županije kako bi se spriječile migracije romskog stanovništva.

Nakon analize postojećeg stanja ocjenjuje se da bi prioritetne aktivnosti trebale biti usmjerene na lokacije na kojima živi više Roma, to jest na tzv. "romska naselja" (lokacije koje su označene simbolom *). Paralelno s izgradnjom novih stambenih građevina, romsko stanovništvo koje će u njima živjeti treba educirati vezano uz stambeni, socijalni i društveni aspekt njihovog preseljenja u nove stambene građevine. Jedinice lokalne samouprave trebaju se u budućnosti većoj mjeri uključiti u rješavanje vlasničkih i infrastrukturnih problema na lokacijama na kojima žive Romi, uključujući u rješavanje tih problema i samo romsko stanovništvo. Objekti (stambene građevine) i infrastruktura čija se izgradnja financira na razini Države trebaju nakon izgradnje biti prenesene u vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze.

Nastavno se obliku tablice 2. daje Skraćeni prikaz poglavlja IV. Mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja. Nakon toga daje se i tablica 3. Rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava za prostorno uređenje lokacija na kojima žive Romi.

Tablica 2. Skraćeni prikaz poglavlja IV. Mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja

	GRAD/OPĆINA i lokacija	Mjere i aktivnosti	Koordinatori i nositelji	Rok	Izvori financiranja
1.	GRAD BELI MANASTIR Ulica Josipa Pančića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Manastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
2.	Ulica Petra Berislavića* i	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Banastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
3.	Zagrebačka ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Beli Manastir, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Beli Manastir
4.	GRAD BELIŠĆE naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Belišće, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Belišće
5.	GRAD OSIJEK Vinogradska ulica 140	kupnja ili dodjela zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Grad Osijek, pravne osobe	2010.	Proračun Republike Hrvatske, pravne osobe
6.	naselje Tenja-ulica Matije Vlašića 1a-1c*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Osijek, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Osijek
7.	pojedinačne lokacije	rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Grad Osijek	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Osijek
8.	GRAD VALPOVO Ulica S.S.Kranjčevića 6	dogradnja građevina	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
9.	Naselje Nard	izgradnja nove građevine	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2007.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
10.	Naselje Šag	dodjela zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Grad Valpovo	2006.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Valpovo
11.	OPĆINA BILJE Konkološ	izgradnja zamjenske građevine	Republika Hrvatska, Općina Bilje	2007.	Proračun Republike Hrvatske
12.	naselje Vardarac-Ružina ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Bilje, komunalna poduzeća	2010.	Proračun Republike Hrvatske
13.	OPĆINA DARDA Ulica Jablanova*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
14.	Ulica Nikole Šubića Zrinskog*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
15.	dio oko groblja	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Darda, komunalna poduzeća, državna uprava	2011.	Proračun Republike Hrvatske
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman-dijelovi ulica S. Bertić i A. Dobroslav	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak, komunalna poduzeća, državna uprava	2008.	Proračun Republike Hrvatske
18.	naselje Jagodnjak-Ekonomija*	otkup zamjenskih stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Jagodnjak	2007.	Proračun Republike Hrvatske

	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI				
19.	Ulica 1. maja*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina K. Vinogradi, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske
20.	Glavna ulica-istočni dio	otkup zemljišta, rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Općina Kneževi Vinogradi	2008.	Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA MAGADENOVAC				
21.	naselje Šljivoševci - Ulica Vladimira Nazora 34	izgradnja infrastrukture	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac	2007.	Proračun Republike Hrvatske
22.	naselje Lacići-Ulica Andrije Kacića 14 i 16	izgradnja infrastrukture	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac		Proračun Republike Hrvatske
23.	naselje Beničanci (dijelovi nekoliko ulica)	rekonstrukcija stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Magadenovac		Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA PETLOVAC				
24.	naselje Torjanci-Dravska ulica*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Petlovac, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske
	OPĆINA PODGORAČ				
25.	naselje Budimci-dio naselja	otkup zamjenskih stambenih građevina	Republika Hrvatska, Općina Podgorač	2006.	Proračun Republike Hrvatske
27.	naselje Podgorač-dio Strossmayerove ulice	izgradnja infrastrukture, rekonstrukcija postojećih građevina	Republika Hrvatska, Općina Podgorač, državna uprava	2007.	Proračun Republike Hrvatske
	GRAD NAŠICE				
31.	naselje Vukojevci-ulica Braće Radića*	otkup zemljišta, izgradnja infrastrukture, izgradnja stambenih građevina	Republika Hrvatska, Grad Našice, komunalna poduzeća, državna uprava	2010.	Proračun Republike Hrvatske, Grad Našice

Napomena: lokacije označene * označavaju tzv. "romsko naselje"

Tablica 3. Rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava za prostorno uređenje lokacija na kojima žive Romi

Redni broj	GRAD/OPĆINA I LOKACIJA	cca potrebna financijska sredstva u kunama
1.	GRAD BELI MANASTIR	
2.	naselje Beli Manastir - ulica Josipa Pančića*	9.536.000 - 10.838.000
3.	naselje Beli Manastir - ulica Petra Berislavića*	8.507.000 - 9.626.400
	naselje Beli Manastir - Zagrebačka ulica*	<u>5.636.000 - 6.401.000</u>
		23.679.000 - 26.865.400
4.	GRAD BELIŠĆE	
	naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	10.070.500 - 11.339.000
5.	GRAD OSIJEK	
6.	naselje Osijek - Vinogradska ulica 140	600.000 - 650.00
7.	naselje Tenja - ulica Matije Vlačića 1a-1c*	1.078.000 - 1.289.600
	pojedinačne lokacije	<u>100.000 - 300.000</u>
		1.778.000 - 2.239.600

8.	GRAD VALPOVO naselje Valpovo - ulica S.S. Kranjčevića 6	50.000 - 65.000
9.	naselje Nard - ulica Braće Radića 15	280.000 - 305.000
10.	naselje Šag - ulica Matije Gupca 5	<u>70.000 - 90.000</u> 400.000-460.000
11.	OPĆINA BILJE naselje Bilje - Konkološ	275.000 - 300.000
12.	naselje Vardarac - Ružina ulica*	<u>4.981.500 - 5.628.700</u> 5.256.500-5.928.700
13.	OPĆINA DARDA naselje Darda - ulica Jablanova*	16.466.000 - 18.477.600
14.	naselje Darda - ulica Nikola Šubića Zrinskog*	25.695.000 - 29.118.600
15.	naselje Darda - dio oko groblja	<u>2.471.000 - 2.844.800</u> 44.632.000 - 50.441.000
17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman - dio ulice Sare Bertić, Ankice Dobrokes i dr.	1.778.500 - 2.301.000
18.	naselje Jagodnjak - lokacija tzv. Ekonomija*	<u>1.098.000 - 1.395.000</u> 2.876.500 - 3.696.000
19.	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI naselje Kneževi Vinogradi - ulica 1. maja*	1.883.500 - 2.160.500
20.	naselje Kneževi Vinogradi - Glavna ulica	<u>160.000 - 190.000</u> 2.043.500 - 2.350.500
23.	OPĆINA MAGADENOVAC naselje Beničanci	30.000 - 40.000
24.	OPĆINA PETLOVAC naselje Torjanci - Dravska ulica*	6.588.500 - 7.420.000
25.	OPĆINA PODGORAČ naselje Budimci - dio naselja	360.000 - 450.000
27.	naselje Podgorač - dio Strossmayerove ulice	<u>248.500 - 302.500</u> 608.500 - 752.500
31.	GRAD NAŠICE naselje Vukojevci - ulica Braće Radića*	5.588.500 - 6.304.500
	SVEUKUPNO:	103.551.000 - 117.827.200

2.4. Prikaz tipskih stambenih građevina (obiteljskih kuća) korištenih u obnovi

Programom je predviđena izgradnja novih (zamjenskih) građevina po principu i na način obnove stambenih građevina (obiteljskih kuća) koje su bile srušene u Domovinskom ratu.

Ovaj način je predložen iz nekoliko razloga:

- razrađen je sistem po principu određenog broja m² za svakog člana obitelji;
- potvrđen je u praksi, tj. čitava organizacija obnove obuhvaća više jedinica lokalne samouprave tj. cijeli teritorij Republike Hrvatske i ima razrađeno ustrojstvo;
- izrađeni su tipski projekti, pa je cijena projektiranja tipskih stambenih građevina (obiteljskih kuća) korištenih u obnovi niža;
- financijska sredstva koja su potrebna za izgradnju su također poznata i određena i tu u praksi nema većih odstupanja;
- s obzirom da se u slučaju Osječko-baranjske županije radi o ratom stradaloj Županiji, radi međuljudskih i međunacionalnih odnosa, uputno je kuće svima obnavljati tj. izgrađivati po istom principu, bez obzira na nacionalnosti.

U tablici 4. daje se prikaz cijena izgradnje stambenih građevina (obiteljskih kuća) koje su iskazane za obnovu, a uračunate su i u ovom Programu.

Tablica 4. Prosječna financijska vrijednost tipskih obiteljskih kuća u obnovi

Broj osoba	Površina (m ²)	Vrijednost (kn)	Planirana vrijednost po ovom programu (kn)
1	35,00	135.000,00	125.000,00-145.000,00
2	45,00	155.000,00	145.000,00-165.000,00
3	55,00	190.000,00	180.000,00-200.000,00
4	65,00	205.000,00	195.000,00-215.000,00
5	75,00	230.000,00	220.000,00-240.000,00
6	85,00	235.000,00	225.000,00-245.000,00
7	95,00	240.000,00	230.000,00-250.000,00

Izvor: projektni biro koji su sudjelovali u projektiranju i nadzoru u obnovi

2.5. Aktivnosti Osječko-baranjske županije i jedinica lokalne samouprave

a) Osječko-baranjska županija

Opredjeljenje Osječko-baranjske županije, kao jedinice područne (regionalne) samouprave je ravnomjeran razvitak svih njezinih dijelova, bez obzira na nacionalnu pripadnost većinskog stanovništva koje u pojedinom naselju živi.

U uređenje lokacija na kojima žive Romi, Osječko-baranjska županija se uključuje indirektno putem financiranja izgradnje infrastrukture i javnih sadržaja koji služe svim stanovnicima tih naselja, pa tako i Romima, budući da je bitan element provedbe Nacionalnog programa za Rome rješavanje egzistencijalnih problema u romskim naseljima, kao što su vodovod, odvodnja, električna energija i slično.

Osječko-baranjska županija doznala je za izradu prostornih planova uređenja općina značajna financijska sredstva i općinama na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (općine Bilje, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac) u iznosu od cca 200.000,00 kuna.

Za saniranje "divljih" odlagališta otpada Osječko-baranjska županija također je doznala značajna sredstva jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (gradovi Beli Manastir i Belišće, općine Bilje, Jagodnjak i Petlovac) u iznosu od cca 270.000,00 kuna.

Također je Osječko-baranjska županija doznala jedinicama lokalne samouprave na čijem području živi stanovništvo romske nacionalnosti (Grad Belišće, Općina Darda) iznos od 150.000,00 kuna u svrhu sufinanciranja izrade projektne dokumentacije za komunalnu infrastrukturu.

b) Jedinice lokalne samouprave

Grad Beli Manastir

U Gradu Belom Manastiru Romi žive na tri lokacije u **naselju Beli Manastir: u Ulici Petra Berislavića, Zagrebačkoj ulici i Ulici Josipa Pančića.**

Sve tri lokacije imaju obilježja "romskih naselja", ali su djelomično i integrirane pa se ne može reći da su tipična "romska naselja".

Grad Beli Manastir je od donošenja Županijskog programa uglavnom izvršavao radove na uređenju infrastrukture. Radovi su se izvodili na građevinama infrastrukture koja prolazi cijelim naseljem pa prolazi i ulicama u kojima žive Romi. Radi se o izgradnji javne rasvjete, pristupnih cesta, kanalizacije, uređenju kanala. Vezano za planiranu izgradnju prometnice u ulici Petra Berislavića za što je bilo planirano 1.850.000,00 kn iz Državnog proračuna, ista nije realizirana s obzirom da nisu osigurani planirani izvori sredstava iz Državnog proračuna. Prijedlog mjera za 2013. godinu je isti kao i za 2012. godinu, uz napomenu da njegova realizacija direktno ovisi o osiguravanju sredstava iz drugih izvora budući je proračun Grada Belog Manastira nedostatan za ovako velike infrastrukturne zahvate iz vlastitih sredstava.

Grad Belišće

U Gradu Belišću Romi žive na lokaciji u **naselju Bistrinci**. Ova lokacija je jedna od većih lokacija na kojima žive Romi u Osječko-baranjskoj županiji. Radi se o tipičnom "romskom naselju" u kojem živi oko 350 Roma u sedamdesetak domaćinstava.

Prostornim planom uređenja grada Belišća iz 2003. godine područje romskog naselja u Bistrincima, u Ulici Marka Oreškovića, je označeno kao građevinsko područje. Dio objekata nalazi se na zemljištu koje je u vlasništvu grada Belišća, a drugi dio na zemljištu površine 1,29 ha, koji je Vlada RH darovala Gradu Belišću krajem 2007. godine.

Pokazalo se kako, prema važećem prostornom planu, izgrađene objekte nije moguće "legalizirati" zbog njihovog neujednačenog i neplanskog smještaja u prostoru. Zbog toga je bilo potrebno izmijeniti Prostorni plan uređenja Grada Belišća te izraditi detaljni plan uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića, u kojem se nalazi romsko naselje.

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Belišća (u daljnjem tekstu: Izmjene i dopune PPUG) usvojilo je Gradsko vijeće grada Belišća 29. srpnja 2011. godine na 14. sjednici, a objavljene su u "Službenom glasniku Grada Belišća" broj 8/11.

Izrada Izmjena i dopuna PPUG Belišća bila je pretpostavka za izradu planova romskog naselja jer su kroz Izmjene i dopune PPUG, između ostalog, određene granice obuhvata urbanističkog plana uređenja dijela građevinskog područja naselja Bistrinci (romsko naselje u Ulici Marka Oreškovića) te su proširene granice građevinskog područja naselja Bistrinci na lokaciji obuhvata urbanističkog plana uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića (romsko naselje).

Gradsko vijeće Grada Belišća donijelo je Urbanistički plan uređenja (u daljnjem tekstu: UPU) dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima 29. srpnja 2011. godine, a objavljen je u "Službenom glasniku Grada Belišća" broj 8/11.

Donošenjem UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima ostvaren je preduvjet za projektiranje komunalne infrastrukture (opskrba el. energijom, vodovod, odvodnja, prometnice, javna rasvjeta) u romskom naselju.

Za izradu Izmjena i dopuna PPUG Belišća od dodijeljenih 100.000,00 kn od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva utrošeno je 70.000,00 kn, a za izradu Urbanističkog plana uređenja dijela Ulice Marka Oreškovića utrošeno je 30.000,000 kn. Izrađivač obaju planova bio je Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek. Vrijednost izrade UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima je 85.584,00 kn.

U prvoj polovini 2012. godine Grad Belišće je naručio izradu idejnog projekta za rekonstrukciju prometnih površina u dijelu Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima (kolnika, kolno-pješačkih površina i pješačkih površina) te je ishodio lokacijsku dozvolu, a izrađen je i parcelacijski elaborat prometnih površina. U planu je do kraja 2012. godine izraditi projekt vodovodne i kanalizacijske mreže u dijelu Ulice Marka Oreškovića. Za navedene radnje i ishođenu dokumentaciju je do sada utrošeno 35.000,00 kn.

Distributer električne energije HEP-ODS d.o.o. Elektroslavonija Osijek, je u ovoj godini izradio idejni projekt opskrbe električnom energijom dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima.

U 2013. godini planirana je izrada projektne dokumentacije za izgradnju preostale komunalne infrastrukture, izrada drugog dijela parcelacijskog elaborata te obavljanje geodetskih i projektantskih poslova za potrebe ozakonjenja zgrada u obuhvatu UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima za što je potrebno osigurati sredstva u iznosu od 230.000,00 do 280.000,00 kn.

Grad Našice

Na području Grada Našica Romi žive na lokaciji u **naselju Vukojevci**. Radi se o tipičnom "romskom naselju" smještenom uglavnom linearno, uzduž ceste.

Tijekom 2011. godine Grad Našice je na području naselja Vukojevci sufinancirao izradu katastra nekretnina u iznosu od 161.967,63 kn, s tim da su u 2012. godini radovi izrade katastra nekretnina još uvijek u tijeku te je izveo radove na poboljšavanju rasvjetne infrastrukture u ulici Braće Radića u naselju Vukojevci u iznosu od 12.959,28 kn.

U 2012. godini izrađen je idejni projekt i posebna geodetska podloga za pješački most u ulici Braće Radića u Vukojevcima za što je Grad osigurao sredstva u iznosu od 250.000,00 kn. Trenutno je u tijeku ishođenje lokacijske dozvole za pješački most.

Za 2013. godinu planirana je izgradnja pješačkog mosta i nogostupa s desne strane ulice Braće Radića u Vukojevcima za što je potrebno osigurati sredstva u iznosu od 250.000,00 do 300.000,00 kn.

Grad Osijek

Na području **Grada Osijeka** živi cca 120 Roma na pojedinačnim lokacijama i legaliziranim objektima u gradu te u nelegaliziranim objektima u **Vinogradskoj ulici** i u naselju **Tenja** u **Ulici Matije Vlačića**.

Lokacije u naselju Osijek su "integrirane" lokacije, dok je lokacija u naselju Tenje manje "romsko naselje".

Tijekom 2010. godine Grad Osijek je dovršio poslove ishođenja lokacijskih dozvola i parcelacije zemljišta za objekte u Ulici Matije Vlačića 1 - 7 u naselju Tenja u kojem stanuju građani romske nacionalnosti, a rješenjem gradonačelnika priznato im je i vlasništvo nad gradskim zemljištem na kojem su objekti bespravno sagrađeni. Time su stvorene sve pretpostavke za provedbu legalizacije navedenih objekata za što, prema predračunima, treba osigurati oko 194.000,00 kuna (od toga za troškove izrade projektnih dokumentacija za šest objekata u iznosu od 77.610,00 kn i plaćanje doprinosa - komunalni, vodni, priključci voda i odvodnja u iznosu od 117.000,00 kn).

Zbog socijalnog statusa, odnosno lošeg imovnog stanja romskih obitelji u navedenim objektima, nisu u mogućnosti pokriti troškove izrade projektne dokumentacije i ostale navedene troškove legalizacije. Za pokriće navedenih troškova zatražena je pomoć iz Proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je svojim dopisom od 15. prosinca 2010. Klasa: 402-01/10-01/8, Urbroj: 531-01-10-2 odgovorilo da na poziciji nadležnog Ministarstva nisu osigurana financijska sredstva za predmetnu svrhu.

Temeljem inicijative Ženske udruge "Izvor" održan je 30. rujna 2011. sastanak predstavnika Grada Osijeka i stanovnika Ulice Matije Vlačića 1-7 na kojem je predstavljen novi Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" broj 90/11.) i Uredba o naknadi za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru ("Narodne novine" broj 101/11.). Zaključeno je da vlasnici zemljišta u što skorijem roku počnu s prikupljanjem podataka za izradu projektne dokumentacije. Grad Osijek će pomoći u okviru svojih odobrenih financijskih sredstava.

Prema prostorno-planskoj dokumentaciji koja je važila do 16. studenoga 2010. godine nije postojala mogućnost legalizacije objekata u Vinogradskoj ulici br. 140 i 121 u Osijeku te je bilo nužno izmjenama prostorno-planskih dokumenata stvoriti pretpostavke za legalizaciju.

Donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnog urbanističkog plana Grada Osijeka ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 12/10.) dio Vinogradske ulice prenamijenjen je u M (mješovita namjena) iz čega proizlazi mogućnost legalizacije navedenih objekata. Iz z.k. uloška vidljivo je da je vlasnik većine dijela zemljišta Republika Hrvatska te je potrebno pokrenuti postupak kupnje ili dodjele zamjenske građevine.

Tijekom 2012. godine Grad Osijek nije bio u mogućnosti poduzeti bilo kakve aktivnosti vezano za ozakonjenje nezakonitih zgrada zbog smanjenih proračunskih sredstava tako da u 2013. godini planira ozakonjenje nezakonitih zgrada u Vinogradskoj ulici kbr. 121 i 140 u Osijeku i Ulici Matije Vlačića 1-7 u Tenji. Realizacija navedene mjere ovisiti će o planiranim sredstvima u Državnom proračunu.

Grad Valpovo

Na području Grada Valpova živi nekoliko obitelji Roma na lokacijama u **naselju Nard**, **naselju Šag** i u **naselju Valpovo**.

Sve lokacije osim lokacije u Šagu su "integrirane" lokacije te koriste postojeću izgrađenu infrastrukturu u naseljima.

Planirana aktivnost predviđena Županijskim programom odnosi se na rješavanje stambenih problema romskih obitelji koji žive na navedenim lokacijama.

Grad Valpovo je vlastitim sredstvima riješio stambeni problem obitelji Željka Jovanovića iz Valpova u Ulici Silvija Strahimira Kranjčevića 6, dogradnjom i adaptacijom postojećeg objekta. Tijekom 2010. godine Grad Valpovo je uložio znatna sredstva i gotovo u cijelosti riješio problem stanovanja obitelji Bogdan Karmele iz Narda. I dalje je ostao aktualan problem stambenog zbrinjavanja obitelji Đurđević Radoslava iz Šaga (predlaže se kupovina zamjenske kuće), koji će se riješiti ovisno o planiranim sredstvima u Državnom proračunu, odnosno Proračunu Grada Valpova.

U 2011. i 2012. godini zbog teške ekonomske situacije i smanjenog proračuna, Grad Valpovo nije bio u mogućnosti uložiti bilo kakva sredstva za poboljšanje stanovanja obitelji Roma te se u 2013. godini kao jedina mjera planira dodjela zamjenske građevine obitelji Đurđević iz Šaga, vrijednost koje iznosi 120.000,00 kn.

Općina Bilje

U Općini Bilje Romi žive na lokaciji u **naselju Vardarac u Ružinoj ulici**, koja je tipično "romsko naselje". Prema saznanjima Općine Bilje, Romi koji su živjeli na lokaciji u **naselju Konkološ** prodali su svoju nekretninu tako da u naselju Konkološ više nema Roma.

Specifičnost lokacije u Ružinoj ulici je to što su Romi na toj lokaciji "starosjedioci", tj. na lokaciji žive nekoliko desetaka godina, na nekoliko parcela koje su vlasništvo drugih privatnih osoba i na nekoliko parcela koje su vlasništvo Republike Hrvatske. Nekoliko obitelji živi i na parcelama koje su u njihovom vlasništvu.

Općina Bilje održala je sastanak s vlasnicima na čijem su zemljištu podignute romske kuće kako bi se izjasnili o eventualnoj prodaji predmetnih katastarskih čestica no odazvani vlasnici izjasnili su se da ne žele prodati predmetna zemljišta. Općina Bilje je nakon toga zatražila od Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom prijenos zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na Općinu Bilje. Radi se o katastarskim česticama u Ružinoj ulici (k.č.br. 659, 660, 769 i 791/1 k.o. Vardarac) na kojim žive Romi, a koje su vlasništvo Republike Hrvatske te je u tijeku prikupljanje potrebne dokumentacije.

U proteklom razdoblju Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva po programu darovanja građevinskog materijala izradilo je dokumentaciju za jednu kuću za koju je izdan akt na temelju kojeg se može graditi, a za popravak i obnovu jedne kuće izdalo je suglasnost.

Radi bolje prometne povezanosti navedene lokacije, izrađen je projekt Rekonstrukcije kolnika u Ružinoj ulici u Vardarcu, za koji je ishodaena lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta. Nadalje, sklopljen je Ugovor o financiranju (broj: 03-F-I-2008/09-14 B2) s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, iz programa "Integralni razvoj lokalne zajednice - EIB II". Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Općina Bilje sklopili su ugovor o javnim radovima s izvođačem radova čime su u 2012. godini započeli radovi na rekonstrukciji kolnika u Ružinoj ulici. Završetak radova se očekuje u 2013. godini, a vrijednost navedenog projekta je oko 2.500.000,00 kn.

Što se tiče komunalne infrastrukture, izgrađena je distributivna vodovodna mreža naselja Vardarac, čime je omogućeno stanovnicima svih dijelova Vardarca, pa tako i Romima na lokaciji u Ružinoj ulici, mogućnost priključenja na vodoopskrbni sustav.

Koncesionar HEP - Plin d.o.o. je tijekom 2012. godine izgradio distribucijski plinovod naselja Vardarac, Komunalno-Bilje d.o.o., u svojstvu investitora, naručilo je izradu idejnog projekta glavnog kolektora naselja Lug, Vardarac i Kozjak. HEP - Distribucija d.o.o. je u suradnji s Općinom Bilje tijekom 2012. godine započela s izgradnjom niskonaponske mreže i javne rasvjete naselja Vardarac, vrijednost kojih radova je oko 2.500.000,00 kn, a završetak se očekuje u 2013. godini.

Navedena komunalna infrastruktura koja je izgrađena ili se planira izgraditi, odnosi se na cijelo naselje Vardarac, pa tako i na Ružinu ulicu, čime se podiže razina komunalne opremljenosti i otvara mogućnost priključenja na komunalnu infrastrukturu.

Općina Bilje, uz završetak započetih radova na infrastrukturi, u 2013. godini planira i izgradnju stambenih objekata te izgradnju infrastrukture, a planirana vrijednost navedenih mjera je oko 2.000.000,00 kn iz sredstava Proračuna Republike Hrvatske.

Općina Darda

U Općini Darda Romi žive na tri lokacije u naselju Darda: u **Ulici Jablanova**, u **Ulici Nikole Šubića Zrinskog** i u **dijelu oko groblja**.

Lokacije u Ulici Jablanova i u Ulici Nikole Šubića Zrinskog su tipična "romska naselja", dok je dio oko groblja integriran u prostornu strukturu naselja. Nacionalnim programom za Rome planirano je uređenje tri lokacije naseljene Romima u Dardi: "Romsko naselje" u Ulici Nikole Šubića Zrinskog, "Romsko naselje" - "Zlatnica" u Jablanovoj ulici i lokacija naseljena Romima - dio oko groblja.

Katastarska čestica na kojoj se nalazi "Romsko naselje" u Ulici Nikole Šubića Zrinskog ima ukupnu površinu 58027 m² i na njoj se sada nalazi 16 baraka naseljenih sa 80 obitelji Roma, kojih po procjeni ima 500. Barake su izgrađene poslije poplave 1965. godine i sada se nalaze u vrlo lošem i zapuštenom stanju.

Temeljem nominacije podprojekta Izgradnja komunalne infrastrukture Romskog naselja u Dardi, u Ulici N. Š. Zrinskog za financiranje iz sredstava programa "Integralni razvoj lokalne zajednice-EIB II", Općina Darda je s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva sklopila Ugovor o financiranju od 20. 10. 2008. godine, u cilju provedbe programa Integralni razvoj lokalne zajednice - EIB II.

Temeljem ugovora koji je sklopila Općina Darda sa tvrtkom "EKO-GRADNJA" d.o.o. Darda od 31. kolovoza 2010. godine u cijelosti je okončana izgradnja slijedeće komunalne infrastrukture: cestovna mreža, vodoopskrbna mreža, odvodnja otpadnih voda, plinifikacija, elektroenergetska mreža, javna rasvjeta i telekomunikacijska mreža. Ukupna vrijednost komunalne infrastrukture iznosi 3.720.279,79 kn.

Realizacijom navedenog projekta ostvareni su sljedeći ciljevi: poboljšana je kvaliteta života stanovnika naselja, bolji su uvjeti za gospodarski i socijalni razvoj, bolji su uvjeti za odgajanje i školovanje mladih, rad i zapošljavanje radno sposobnih stanovnika, bolji su uvjeti za snabdijevanje, povećana je sigurnost učesnika u prometu, napravljeni su preduvjeti za smanjenje broja prometnih nesreća, poboljšana je prometna povezanost "Romskog naselja" sa ostalim dijelovima naselja Darda, cijele Općine Darda i županije, povećana je vrijednost nekretnina i ostvareno je pristupačnije uključivanje Roma u društveni i gospodarski život svih stanovnika Općine Darda.

Sredstvima Općine Darda u Ulici N. Š. Zrinskog izgrađena je kuća dvodomka u vrijednosti 438.337,98 kn. Izgradnjom navedene kuće riješeno je stambeno pitanje za dvije obitelji Roma. U 2012. godini izrađeni su idejni projekti za 87 stambenih objekata.

Udruga Roma grada Belog Manastira - Baranje je dobila donaciju od CO-operating Netherlands Foundation for Central and Eastern Europe (CNF - CEF) u visini od 80.000 EUR za gradnju Kulturnog centra Roma Baranje, na mjestu jedne od srušenih baraka u Ulici N. Š. Zrinskog. Zaključen je ugovor između Udruge Roma grada Belog Manastira - Baranje i izvoditelja radova "EKO-GRADNJA" d.o.o. Darda za izgradnju Kulturnog centra Roma Baranje. Do sada je realiziran dio radova do krova u vrijednosti od 514.500,43 kn, a tijekom 2012. godine je ugovorena ugradnja kompletne stolarije u vrijednosti od 94.893,75 kn. Završetak izgradnje Kulturnog centra planiran je u 2013. godini.

Za 2013. godinu planira se izgradnja kuća u naselju u Ulici N. Š. Zrinskog u Dardi u vrijednosti od cca 24.314.000,00 kn i završetak izgradnje Kulturnog centra Roma Baranje u vrijednosti od cca 2.800.000,00 kn. Dodatne mjere koje će se pokušati provesti u 2013. godini su otkup zemljišta u Jablanovoj ulici u Dardi vrijednosti 100.000,00 kn i otkup zemljišta i izgradnja infrastrukture za područje oko groblja u Dardi vrijednosti 800.000,00 kn.

Općina Jagodnjak

U Općini Jagodnjak Romi žive u dva naselja: u **naselju Bolman** i u **naselju Jagodnjak**.

U **naselju Bolman** Romi su disperzirani po naselju i integrirani u postojeću strukturu naselja, no veći dio živi u Ulici Sare Bertić i Ankice Dobrokes.

U **naselju Jagodnjak** Romi žive na lokaciji tzv. "Ekonomija" koja nema niti osnovnu infrastrukturu, nalazi se na tuđem zemljištu, a građevine ne zadovoljavaju osnovne higijenske uvjete. Zbog svega toga ova lokacija je u Županijskom programu predviđena za preseljenje.

U razdoblju 2009 - 2010. godina (2010. godine) Općina Jagodnjak utrošila je 337.758,61 kuna na uređenje dijela Ulice Ankice Dobrokes u Bolmanu (asfaltiranje) iz vlastitih sredstava, čime je realizirana jedna od planiranih mjera i aktivnosti "izgradnja infrastrukture" za unapređenja stanja i života Roma. Osim navedenog, za rekonstrukciju prilaza dijelu naselja zvanog "Ekonomija" utrošeno je 85.401,51 kuna, dok u 2011. godini zbog nedostataka sredstava Općina Jagodnjak nije bila u mogućnosti nastaviti s izgradnjom komunalne infrastrukture.

Tijekom 2012. godine Općina Jagodnjak je započela s realizacijom mjere Izrada projektne dokumentacije za izgradnju komunalne infrastrukture u Bolmanu izradom projekta opskrbnog cjevovoda u naselju Bolman. U svrhu realizacije navedene mjere, Općina Jagodnjak je tijekom 2011. i 2012. godine utrošila ukupno 100.000,00 kn.

U 2013. godini Općina Jagodnjak namjerava nastaviti s izgradnjom infrastrukture u naselju Bolman, izgradnju javne rasvjete i asfaltiranje dijela Ulice Sare Bertić u Bolmanu, dovršenje infrastrukture u dijelu Ulice Vijenac Nikole Tesle do naselja "Ekonomija" u Jagodnjaku te je planirana izrada projektne dokumentacije i izgradnja lokalnog vodovoda u naselju Bolman. Sve mjere, čija je ukupna vrijednost cca 4.000.000,00 kn, planirano je financirati iz Proračuna Republike Hrvatske i Proračuna Općine Jagodnjak.

Općina Kneževi Vinogradi

U Općini Kneževi Vinogradi Romi žive na dvije lokacije u **naselju Kneževi Vinogradi**: u **Glavnoj ulici** i u **Ulici 1. maja**.

Lokacija u **Glavnoj ulici** je integrirana lokacija, a lokacija u **Ulici 1. maja** je manje "romsko naselje".

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 8. studenoga 2007. godine, temeljem Ugovora o darovanju od 17. prosinca 2008. godine, Općina Kneževi Vinogradi uknjižena je kao vlasnik građevinske čestice broj 1493/2 k.o. Kneževi Vinogradi gdje je izgrađena većina romskih kuća. Općina je do sada na navedenoj kč.br. (Ulica 1. maja) izgradila sekundarni vodovod, tvrdi put (kamenu cestu) do kuća i postavila javnu rasvjetu na ulaz u romsko naselje. Romske obitelji koje žive u Glavnoj ulici imaju izgrađenu svu potrebnu infrastrukturu. Baranjski Vodovod d.o.o. iz Belog Manastira ishodio je tijekom 2008. godine građevinsku dozvolu za izgradnju 1. i 2. faze kanalizacijskog sustava te prečistač za otpadne vode koji se treba izgraditi u blizini romskog naselja.

Vijeće romske nacionalne manjine zatražilo je od Općine Kneževi Vinogradi prelokaciju, odnosno izgradnju kuća za romske obitelji na primjerenijem mjestu od sadašnje budući da se sadašnja lokacija nalazi u blizini smetlišta. Razmotrivši navedenu zamolbu te uzevši u obzir činjenicu da će dio kolektorske mreže i prečistač biti na kč.br. 1493/2, Općina je prihvatila prijedlog te je predložila naselje Hrvatskih branitelja u Kneževim Vinogradima kao mjesto prelokacije romskih obitelji. Kako u samom naselju Hrvatskih branitelja postoje parcele u vlasništvu Republike Hrvatske, Općina Kneževi Vinogradi zatražila je od Ureda za nacionalne manjine pri Vladi Republike Hrvatske mišljenje o tome.

Ured za nacionalne manjine prosljedio je dopis Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koje je Općinu izvijestilo da Ministarstvo nema osigurana sredstva za takovu namjenu te da za isto treba iznaći druge izvore financiranja. Općina Kneževi Vinogradi je u suglasnosti s romskim obiteljima do daljnjeg odustala od prelokacije.

Kako Akcijski plan koji je donijela Vlada Republike Hrvatske predviđa da se sredstva za provedbu programa osiguravaju iz Državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te iz donacija i drugih izvora, Općina Kneževi Vinogradi smatra da će se iznaći potrebna sredstva kako bi se mogli obratiti Središnjem državnom uredu za raspolaganje državnom imovinom sa zahtjevom za rješenje imovinsko-pravnih odnosa u cilju izgradnje obiteljskih kuća za potrebe romskih obitelji.

Općina Kneževi Vinogradi donijela je Urbanistički plan uređenja (u daljnjem tekstu: UPU) "Jugoistok" Kneževi Vinogradi koji je objavljen u "Službenom glasniku Općine Kneževi Vinogradi" broj 9/12 od 18. srpnja 2012. godine.

Donošenjem UPU "Jugoistok" ostvaren je preduvjet za izradu projektne dokumentacije kao podloge za parcelaciju čestica koje bi Općina mogla ponuditi na prodaju Romskim obiteljima uz povoljne uvjete otkupa.

U 2013. godini Općina Kneževi Vinogradi planira realizaciju mjera izrade projektne dokumentacije za parcelaciju čestica, izradu dokumentacije za izgradnju infrastrukture kao i izgradnju kolničke infrastrukture na području obuhvata UPU "Jugoistok" Kneževi Vinogradi.

Općina Magadenovac

U Općini Magadenovac oko 11 obitelji Roma živi na lokacijama u **naseljima Lacići, Šljivoševci i Beničanci**.

Sve lokacije su "integrirane" lokacije, ne radi se o izdvojenim područjima te koriste postojeću izgrađenu infrastrukturu i javne sadržaje u naseljima.

Građevinama na lokacijama u naseljima Šljivoševci, Lacići i Beničanci nedostaje priključak na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu. Kanalizacijska mreža nije izgrađena niti u jednom naselju pa će se mogućnost priključenja na kanalizacijsku mrežu rješavati kada se ista bude gradila u naseljima. Priključak na vodovodnu mrežu omogućen je u naselju Šljivoševci (za objekt u Ulici Vladimira Nazora 34) i jednim dijelom u naselju Lacići i Beničanci. Prema saznanjima u naselju Lacići (na lokaciji Andrije Kačića 14 i 16) Romi više ne stanuju i stambeni objekti su prazni. Stambeni objekt u naselju Šljivoševci, V. Nazora 34 (u vlasništvu Redžepi Murata) priključen je na vodoopskrbni sustav naselja Šljivoševci. Općina Magadenovac sufinancirala je priključak sa 2.000,00 kuna.

Županijskim programom predviđa se rekonstruiranje jedne građevine na lokaciji u Beničancima, Kralja Tomislava 13 (rok je bio 2007. godine). Troškovi rekonstruiranja stambene građevine na spomenutoj adresi predviđeni su u iznosu od 30.000,00 do 40.000,00 kuna. Sredstva nisu dostatna jer je stambena građevina u derutnom stanju (potrebna sanacija krova, izmjena dotrajalih prozora, popravak i krpanje zidova i stropova, te bojanje, i td.).

Sredstva za ovu rekonstrukciju nisu predviđena u Proračunu Općine Magadenovac, a Županijskim programom predviđa se financiranje iz Proračuna Republike Hrvatske.

Svi ostali stambeni objekti zadovoljavaju potrebama stanovanja.

Osim gore navedenog, u proračunu Općine Magadenovac osiguravaju se sredstva za sufinanciranje troškova stanovanja, a koja se isplaćuju prema podnesenom i odobrenom zahtjevu.

Za 2013. godinu Općina Magadenovac planira rekonstrukciju stambene građevine na lokaciji u Beničancima, Kralja Tomislava 13.

Općina Petlovac

Na području Općine Petlovac Romi žive na lokaciji u dijelu **naselja Torjanci**. Radi se o tipičnom "romskom naselju" prostorno izdvojenom u odnosu na samo naselje.

Usljed opće gospodarske krize, kako u Republici Hrvatskoj tako i u Općini Petlovac, tijekom 2011. godine značajno su smanjeni proračunski prihodi te je posljedično došlo onemogućavanja provođenja aktivnosti predviđenih za 2011. godinu. Tijekom 2012. godine nastavljeno je s provedbom nerealiziranih aktivnosti iz prethodnog razdoblja kako slijedi:

- naručena je geodetska izmjera, parcelacija te provedba kroz katastar i gruntovnicu katastarskih čestica na području Romskog naselja u k.o. Torjanci,
- proveden je postupak javne nabave za popravak ceste do Romskog naselja u Torjancima, ukupne vrijednosti 641.207,20 kn te je izvoditelj započeo s radovima čiji dovršetak se očekuje u mjesecu listopadu 2012. godine,
- započeli su radovi na izgradnji magistralnog cjevovoda za naselja Baranjsko Petrovo Selo i Novi Bezdan i spojnog cjevovoda za naselje Majške Međe, a izabran je i izvoditelj za izgradnju magistralnog cjevovoda prema naseljima Novo Nevesinje i Torjanci te se uskoro očekuje početak izvođenja radova.

U 2013. godini Općina Petlovac namjerava nastaviti s provedbom nerealiziranih aktivnosti iz prethodnog razdoblja:

- dovršetak postupka pripreme geodetske i projektne podloge - parcelacije Romskog naselja Torjanci;
- ugovor između Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Općine Petlovac je izmijenjen te je utvrđen ukupni iznos od 3.628.500,00 kn za izgradnju glavnog voda u naseljima Baranjsko Petrovo Selo i Novi Bezdán, kao dio trase prema naseljima Novo Nevesinje i Torjanci, međutim još uvijek nije raspisan natječaj za izvođitelja radova od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva te se njegova objava očekuje u što kraćem roku.

Općina Podgorač

U Općini Podgorač Romi žive na dvije lokacije: u **naselju Podgorač** i u **naselju Budimci**.

Lokacije u naselju Podgorač su integrirane lokacije (Romi uglavnom žive u Ulici J.J.Strossmayera), dok su se u naselju Budimci Romi uselili u nekoliko napuštenih obiteljskih stambenih građevina.

Općina **Podgorač** je proteklih godina učinila znatne napore u poboljšanju životnih uvjeta svih stanovnika Općine pa tako i pripadnika romske nacionalne manjine. Usvojen je Prostorni plan uređenja Općine Podgorač te njegove izmjene i dopune ("Službeni glasnik" Općine Podgorač broj 2/06. i 1/09.) kojim su lokacije na kojima živi romska populacija izdvojene u građevinsko područje naselja. Kako se radi o privatnom vlasništvu nije bilo potrebe za dodjelom zamjenskih stambenih građevina.

Proširen je sustav odvodnje otpadnih voda na Strossmayerovu ulicu u kojoj žive Romi. Tijekom 2011. godine započela je uporaba sustava javne odvodnje naselja Podgorač. U svezi izgradnje magistralnog cjevovoda "Markovac Našički - Razbojište", koju sufinancira i Osječko-baranjska županija, a kojim bi se između ostaloga riješilo i pitanje vodoopskrbe pripadnika romske nacionalne manjine, Općina Podgorač riješila je imovinsko-pravne odnose s vlasnicima zemljišta kojim prolazi trasa budućeg cjevovoda te je 2008. godine ishoda građevinska dozvola. Neposredno po dobivanju građevinske dozvole započeli su radovi na izgradnji i to u cijelosti sredstvima Općine Podgorač i Osječko-baranjske županije. Radovi na izgradnji magistralnog cjevovoda u potpunosti su završeni tijekom 2012. godine te je započela uporaba sustava javne vodoopskrbe naselja Podgorač i Strossmayerove ulice u kojoj žive Romi.

Ostala potrebna infrastruktura postoji i u funkciji je te se redovito održava i nadograđuje.

U **naselju Budimci** živi nekoliko obitelji romske nacionalne manjine s tridesetak članova koji žive u napuštenim obiteljskim kućama. Njihovo stambeno zbrinjavanje Općina Podgorač namjerava riješiti uz pomoć Države odnosno Agencije za promet nekretnina (APN) budući da Općina nema napuštene nekretnine u svom vlasništvu, a za kupnju zamjenskih nekretnina su potrebna znatna financijska sredstva.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu u naselju Budimci, pripadnici romske nacionalne manjine imaju dostupan priključak na električnu i telefonsku mrežu, cestovni prilaz na lokaciju i osiguranu javnu rasvjetu. Tijekom 2012. godine započeli su radovi na izgradnji glavnog opskrbnog cjevovoda Podgorač - Budimci i dijelu opskrbnih cjevovoda naselja Klenik i Budimci u dužini od 12.445.00 m. Planirano je da bi kućanstva naselja Budimci mogla započeti s priključivanjem na sustava javne vodoopskrbe od 2013. godine.

3. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ŠKOLSTVA

U Osječko-baranjskoj županiji Romi žive unutar postojećih administrativnih jedinica - sela i gradova, ali su na 12 lokacija izdvojeni u posebnim naseljima, a u 19 jedinica u kojima također žive su integrirani s ostalim stanovnicima.

Na području Osječko-baranjske županije učenici Romi integrirani su u redovite razredne odjele s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu te se, slijedom toga, i financiranje obavlja sukladno kriterijima i mjerilima koji su važeći za sve škole na području Županije. Odluku o kriterijima i mjerilima za financiranje škola donosi Skupština Osječko-baranjske županije, a ovisno o visini sredstava koji su određeni za škole u našoj Županiji temeljem Odluke koja se donosi na državnoj razini.

Kao što je vidljivo iz tablica 453 učenika osnovnih i srednjih škola izjašnjavaju se kao Romi. Budući da podatke o populaciji Roma u obrazovanju posebno pratimo od 2005. godine možemo zaključiti da je u 2011./2012. godini broj učenika koji se izjašnjavaju kao Romi veći. Naime, dok se u 2005. godini u 24 osnovne škole 281 učenik izjašnjavao kao Rom u rujnu 2011. godini u 26 osnovnih škola i 7 srednjih škola 453 učenika izjašnjavaju se kao pripadnici Roma. Iako je to znatno veći broj i u odnosu na prošlu godinu, iz izvješće škola, imamo saznanja da veći broj od iskazanog pohađa školu, ali se ne žele izjasniti kao Romi nego se izjašnjavaju kao Hrvati. Posebno je to evidentno u OŠ H. Juhna Podgorač gdje se samo 5 učenika izjasnilo kao Romi.

Tablica 5. Podaci o učenicima romske nacionalnosti u osnovnoj školi na području Osječko-baranjske županije - 2011./2012. školske godine

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKU PNO
PODRUČJE OSIJEKA I OKRUŽJE OSIJEKA										
1.	OŠ VLADIMIRA BEČIĆA Osijek Spol: muški	1			1	2				4
	ženski							1		1
2.	OŠ FRANA KRSTE FRANKOPANA Osijek Spol: muški						1			1
	ženski	1		1	1					3
3.	OŠ LJUDEVITA GAJA Osijek Spol: muški	2			2	1				5
	ženski	1			3				1	5
4.	OŠ IVANA FILIPOVIĆA Osijek Spol: muški									
	ženski		1		2				3	6
5.	OŠ "RETFALA" Osijek Spol: muški							1		1
	ženski									

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKUPNO
6.	CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE "Ivan Štark" Osijek Spol: muški					2				2
	ženski				1					1
7.	OŠ "A. MIHANOVIĆA" Osijek Spol: muški		1					2		3
	ženski					1	1			2
8.	OŠ TENJA Tenja Spol: muški	2					1			3
	ženski	5								5
	UKUPNO OSIJEK I OKRUŽJE OSIJEKA Spol: muški	5	1		3	5	2	3		19
	ženski	7	1	1	7	1	1	1	4	23
PODRUČJE DONJEG MIHOLJCA										
9.	OŠ.A HARAMBAŠIĆA Donji Miholjac Spol: muški			3	1	1	2	1	1	9
	ženski	1	1	1	1		1			5
10.	OŠ "MATIJA GUBEC" Magadenovac Spol: muški					1	2			3
	ženski				2		2			4
	PŠ BENIČANCI Spol: muški			1						1
	ženski			1			2			3
	PŠ ŠLJIVOŠEVCI Spol: muški									
	ženski	1		1						2
	Ukupno škola: Spol: muški			1		1	2			4
	ženski	1		2	2		4			9
	UKUPNO D. MIHOLJAC: Spol: muški			5	1		5	1	1	13
	ženski	2	1	3	3	2	3			14
PODRUČJE VALPOVA										
11.	OŠ M.P. KATANČIĆA Valpovo Spol: muški	4		3	2	4	4	3	1	21
	ženski	2	2	2		1	3		3	13
12.	OŠ IVANA KUKULJEVIĆA Belišće Spol: muški		1	2		1		1		5
	ženski	1		2	2	2	2	2	1	12

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKUPNO
13.	OŠ LADIMIREVCI Ladimirevci Spol: muški		2	1		2	1			6
	ženski									
14.	OŠ IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ KOŠKA Koška Spol: muški			1						1
	ženski						1			1
	UKUPNO VALPOVO: Spol: muški	4	3	7	2	7	5	4	1	33
	ženski	3	2	4	2	3	6	2	4	26
PODRUČJE NAŠICA										
15.	OŠ J.J. STROSSMAJERA Đurđenovac Spol: muški				2	2				4
	ženski									
16.	OŠ DORE PEJAVEVIĆ Našice Spol: muški			2			2			4
	ženski									
17.	OŠ I.B. SLOVAKA Jelisavac Spol: muški	1			1					2
	ženski		2							2
18.	OŠ HINKA JUHNA Podgorač Spol: muški				2		1	2		5
	ženski									
	UKUPNO NAŠICE: Spol: muški	1		2	5	2	3	2		15
	ženski		2							2
PODRUČJE ĐAKOVA										
	OŠ Drenje Spol: muški	1	1							2
	ženski									
	UKUPNO ĐAKOVO Spol: muški	1	1							2
	ženski									
PODRUČJE BARANJE										
20.	OŠ "Dr. FRANJO TUĐMAN" Beli Manastir Spol: muški	7	6		5	2	6	5	1	32
	ženski	5	2	1	3	5	4	4	6	30
21.	OŠ DARDA Darda Spol: muški	8	7	8	7	10	8	8	3	59
	ženski	8	10	5	7	6	9	12	4	61

Red. Broj	Škola	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	UKUPNO
22.	OŠ JAGODNJAK , Jagodnjak Spol: muški	3		2	3	2	1	2		13
	ženski	2	3	1	2		1	1	4	14
23.	OŠ K. VINOGRADI Kneževi Vinogradi Spol: muški	3	1			1	1	2	2	10
	ženski	2	1					1	1	5
	PŠ Karanac Spol: muški		2		1					3
	ženski			1						1
	Ukupno škola: Spol: muški									
	ženski									
24.	OŠ POPOVAC Popovac Spol: muški						1			1
	ženski		1				1		1	3
25.	OŠ ŠEĆERANA Šećerana Spol: muški		1	1		1	1	1	1	6
	ženski						2		1	3
	PŠ Baranjsko Petrovo Selo Spol: muški		1							1
	ženski									
	PŠ Torjanci Spol: muški		1			1				2
	ženski			1						1
	Ukupno škola: Spol: muški									
	ženski									
26.	LUG Lug Spol: muški		1	1	1	2	1			6
	ženski									
	UKUPNO BARANJA Spol: muški	21	20	12	17	19	19	18	7	133
	ženski	17	17	9	12	11	17	18	17	118
	UKUPNO ŽUPANIJA Spol: muški	32	25	26	28	33	34	28	9	215
	ženski	27	22	17	24	19	28	21	25	183

Tablica 6. Podaci o učenicima romske nacionalnosti u srednjim školama na području Osječko-baranjske županije - rujna 2011./2012. godine

Red. broj	Srednja škola	I.	II.	III.	IV.	UKUPNO
1.	PRVA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR, Beli Manastir Spol: muški	2	1	2		5
	ženski	1	1		1	3
2.	UOSTITELJSKO-TURISTIČKA ŠKOLA Osijek Spol: muški		1			1
	ženski					
3.	SREDNJA ŠKOLA VALPOVO Valpovo Spol: muški	1				1
	ženski	1				1
4.	DRUGA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR Beli Manastir Spol: muški	1	1	3		5
	ženski	16	6	6	1	29
5.	OBRTNIČKA ŠKOLA OSIJEK Osijek Spol: muški	3	1	1		5
	ženski	2				2
6.	SREDNJA ŠKOLA DALJ Spol: muški					
	ženski		1			1
7.	SREDNJA ŠKOLA Donji Miholjac Spol: muški		1			1
	ženski		1			1
	UKUPNO ŽUPANIJA: Spol: muški	7	5	6		18
	ženski	19	9	6	3	37

Iz tablica je vidljivo u kojim školama su zastupljeni učenici Romi. Od ukupno 25.371 učenika u osnovnim školama u 2011./2012. godini kao pripadnici Roma izjasnilo se 398 učenika od I. do VIII. razreda. U svim školama na području naše Županije učenici Romi su integrirani u redovite razredne odjele, dakle nemamo posebne škole za Rome, niti tzv. čiste odjele za Rome. Od ukupno 398 učenika koji se izjašnjavaju kao Romi 183 su djevojčice, a 215 su dječaci. Što se tiče podataka o ispisu učenika iz škole nemamo točne podatke po spolu, ali imamo saznanja od ravnatelja da se učenice češće ispisuju iz škole zbog ranijeg stupanja u brak.

Svim učenicima Romima na našem području škole su dostupne pod istim uvjetima kao i ostalim učenicima. Ukoliko je potrebno za njih se organizira prijevoz do škole kao i za ostale učenike.

Na području Osječko-baranjske županije je jedna specijalna škola za učenike s posebnim potrebama s ukupno 50 učenika koju pohađaju i dva učenika pripadnika romske populacije.

Od 30 srednjih škola s ukupno 14.080 učenika u 2011/2012. godini u Osječko-baranjskoj županiji u 7 škola 55 učenika od I. - IV. razreda se izjasnilo se kao pripadnici Roma, a što je više u odnosu na prošlu godinu. Od 55 učenika 37 su učenice, a 18 je učenika.

U predškolskom odgoju imamo saznanja da je nekoliko djece integrirano u redoviti program, a program predškolskog odgoja - predškole pohađa ukupno 11 pripadnika romske populacije i to u dječjem vrtiću "Radost" Darda.

Problemi u školama vezani za pripadnike Roma su nepravovremeno prijavljivanje za upis u školu, posebice u I. razred osnovne škole, slabo predznanje jer ne pohađaju vrtiće i program predškole, neredovito dolazanje na nastavu, nepismenost roditelja te napuštanje škole prije navršenih 15 godina (rano stupanje u brak).

4. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

U Proračunu Županije za 2011. i 2012. godinu na razdjelu Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb za svaku godinu je osigurano po 20.000,00 kuna za provedbu Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. godine. Navedena sredstva namijenjena su za pomoć u provedbi Nacionalnog programa za Rome. Sredstva su u 2011. godini ostala neutrošena jer nije bilo odgovarajućih ponuđenih programa za financiranje. Do sada nije bilo niti zahtjeva za financiranje programa u 2012. godini.

Programom financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2011. godini financiran je projekt "Zdravlje bez dima i alkohola", Udruge romskog prijateljstva "Luna" s iznosom od 2.000,00 kuna, dok je u 2012. godini financirana Udruga baranjskih Roma s 3.000,00 kuna za troškove obilježavanja Svjetskog dana Roma.

Osječko-baranjska županija podržava rad i projekte romske zajednice, te nastoji što aktivnije sudjelovati u realizaciji njezinih programa. Dana 1. rujna 2012. godine romska udruga "Evropa" održala je seminar o sprječavanju ovisnosti o duhanu, alkoholu i opojnim drogama. Djelatnici Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb sudjelovali su na seminaru. Predavanje je bilo namijenjeno mladima od 10 do 25 godina starosti putem kojeg su bili educirani o štetnosti konzumiranja opojnih supstanci. Radionica je bila koncipirana tako da su nakon svakog predavanja mladi postavljali pitanja te su diskutirali o konkretnim situacijama u kojima se mogu naći i kako ih riješiti.

Iako se u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb kod dodjele jednokratnih novčanih pomoći socijalno ugroženim građanima ne evidentira nacionalna pripadnost korisnika, iskustveno se može potvrditi da su u ukupnom broju korisnika pomoći velikim dijelom to pripadnici romske nacionalne manjine.

Budući da je velik broj romskih obitelji u socijalno zaštitnoj potrebi i koristi pomoć za uzdržavanje, korisnici su i prava na ogrjev koji se temeljem rješenja jedinica lokalne samouprave financira iz proračuna Županije.

5. PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA DESETLJEĆA ZA UKLJUČIVANJE ROMA U PODRUČJU ZAPOSŁJAVANJA

U evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Osijek trenutno je evidentirano 984 Roma, a od toga 485 žena. Ovaj broj Roma odnosi se na slobodnu procjenu savjetodavaca, iako evidentno i dalje stoji problem što se veći broj Roma ne izjašnjava kao Romi. Najveći broj Roma živi na području Baranje što je vidljivo i iz broja Roma prijavljenih u evidenciju Ispostave Beli Manastir. Prema procjeni savjetodavaca trenutno je evidentirano 490 nezaposlenih Roma što čini 49.79% nezaposlenih Roma na Područnoj službi Osijek.

Aktivnosti Područnog ureda Osijek

Područni ured Osijek organizirao je 41 sastanak u ispostavama Beli Manastir, Našice, Valpovo i Donji Miholjac na kojima su bili prisutni predstavnici udruga Roma, predstavnici lokalne samouprave i mjesnih odbora s područja gdje je stanovništvo pretežno romska nacionalna manjina te ravnatelji centara za socijalnu skrb, upoznati su sa aktivnostima koje će HZZ provoditi u okviru Akcijskog plana za Rome.

Za poslodavce, i ostale sudionike održano je 14 prezentacija Mjera Aktivne politike zapošljavanja o mogućnostima financiranja zapošljavanja, stručnog osposobljavanja za sve nezaposlene evidentirane na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i naglaskom većeg uključivanja Roma u svijet obrazovanja i rada.

Otvorene su mogućnosti za zajedničko djelovanje lokalne uprave i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u svrhu organiziranja javnih radova - Romi za Rome, budući da su u nekim gradovima i općinama u proračunu za ovu godinu predviđena određena sredstva za neke aktivnosti, a prvenstveno za uređenje romskih naselja. Rezultat tih svih aktivnosti je i organizacija 38 javnih radova u što su bile uključene 302 nezaposlene osobe romske nacionalnosti, a od toga 110 žena.

U 2012. godini znatno je povećan broj nezaposlenih Roma u radni odnos kod poslodavaca kao i broj uključenih u sustav javnih radova.

Javni radovi su trajali su od jedan do četiri mjeseca (od 1. ožujka 2012. do 30. studenoga 2012.) za što je Hrvatski zavod za zapošljavanje na temelju ugovornih obveza isplatio 3.027.634,72 kn. Potrebno je naglasiti da je HZZ Područna služba Osijek financirala 100% minimalnu plaću i doprinose na plaću i iz plaće.

Tijekom 2012. godine poslodavci Osječko-baranjske županije zaposlili su 27 osoba Romske nacionalne manjine na tržištu rada bez financijske potpore HZZ-a.

Tablica 7. Zaposleni Romi prema spolu i razini obrazovanja od 01.01. do 30.09.2012.

Područ. ured	Ukupan broj zaposlenih Roma	Ukupan broj zaposlenih žena Romkinja	Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija		Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
			Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Osijek	27	8	4	1	15	5	8	2	0	0	0	0	0	0

Romske udruge su se obvezale da će motivirati članove svojih udruga za aktivnosti koje će provoditi Zavod, a posebnu pozornost će posvetiti aktivnosti završavanja osnovne škole i stjecanja prvog zanimanja nezaposlenih Roma.

Nezaposleni Romi po spolu

Broj evidentiranih nezaposlenih osoba, gledajući cijeli Područni ured Osijek, pokazuje u 2012. godini manju evidentiranu nezaposlenost žena Romkinja u usporedbi s razdobljem 2007. - 2012. godine. Nezaposlene Romkinje čine 49,28% svih nezaposlenih Roma na području Područnog Ureda Osijek.

Tablica 8. Nezaposleni Romi po dobi

Broj evidentiranih nezaposlenih Roma								
Područni ured Osijek	Dob						ukupno	žene
	do 25		25-45		45 i više			
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene		
	224	116	485	272	228	114	984	485

Nezaposlenih Roma do 25 godina je 22,76%, Roma u dobi između 25 do 45 godina je 49,28%, a iznad 45 godina je 23,17%.

Tablica 9. Nezaposleni Romi i obrazovanje

Broj nezaposlenih Roma prema razini obrazovanja												
Područni ured Osijek	bez škole i nezavršena osnovna škola		osnovna škola		SŠ do 3 god.		SŠ do 4 god. i gimnazija		viša i visoka škola		ukupno	žene
	696	368	236	101	48	15	4	1	0	0		
											984	485

Osnovnu školu nema završeno 70,73% evidentiranih Roma. Završenu osnovnu školu ima 23,97%, a samo 45 nezaposlenih Roma ima završeno neko srednjoškolsko obrazovanje i oni čine 4,80%. Prvi put je evidentirana osoba s završenom višom školom ili fakultetom. Prvi puta imamo i blago povećanje evidentiranih Roma sa završenom osnovnom školom. Ukupno 14 Roma upućeno je na pohađanje nastave radi završavanja osnovne škole.

Održana su 14 grupnih informiranja za 96 Roma sa završenom osnovnom i srednjom školom radi pripreme za eventualna stručna osposobljavanja, rezultat toga je uključivanje 5 nezaposlenih osoba romske nacionalnosti u program osposobljavanja za zanimanja pomoćni zidar, pomoćni monter suhe gradnje i pomoćni soboslikar ličilac.

Nezaposleni Romi i profesionalni plan

Svi nezaposleni Romi prijavljeni Zavodu imaju zaključeni profesionalni plan. Profesionalni plan je obvezujući dogovor u pisanom obliku između nezaposlene osobe i savjetnika za zapošljavanje kojim se definiraju sva zanimanja i poslovi koje nezaposlena osoba može obavljati (s obzirom na stručne, radne i osobne mogućnosti), zatim aktivnosti koje će se provoditi u aktivnom traženju posla i aktivnosti pripreme za zapošljavanje kao i rokove provedbe. Kako se radi o izrazito neobrazovanoj strukturi i strukturi dugotrajno nezaposlenih sa malo znanja i vještina za tržište rada, preferirana zanimanja za zapošljavanje su niže složenosti: skupljač sekundarnih sirovina, pomoćni radnik, ratarski radnik, pomoćni građevinski radnik.

Tablica 10. Broj Roma uključenih u aktivnosti

Područna služba Osijek	Grupno informiranje		Individualno savjetovanje		Radionice					
					"Metode samoprocjene"		"Kako tražiti posao"		"Kako se pripremiti za razgovor s poslodavcem"	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
	236	131	1056	685	7	2	7	2	7	2

U razdoblju do 30. rujna 2012. godine odrađene su navedene aktivnosti, a za upućivanje nezaposlenih Roma iznad 45 godina na utvrđivanje preostale radne sposobnosti očekujemo daljnje naputke.

6. FINANCIRANJE VIJEĆA ROMSKE NACIONALNE MANJINE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE I ROMSKIH UDRUGA

Vijeće romske nacionalne manjine Osječko-baranjske županije izabrano je 10. srpnja 2011. godine, treći puta od kako se održavaju izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. Osječko-baranjska županija financira rad i administrativne poslove Vijeća s iznosom od cca 90.000,00 kuna godišnje. Za programe i manifestacije romskih udruga sredstva se dodjeljuju, temeljem zahtjeva romskih udruga, sukladno Programu javnih potreba u kulturi i Programu financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Županiju te iz sredstava proračunske zalihe.

Upravni odjel za javne financije sustavno prati troškove po vrstama, te iako Vijeće romske nacionalne manjine ima slobodu raspolaganja s proračunskim sredstvima, troškovi moraju biti usklađeni s planom proračuna. Vijeću romske nacionalne manjine dana je mogućnost da samostalno raspoláže doznačenim sredstvima, ali je poznato da ih može trošiti samo u skladu sa zakonskim odredbama, posebno naglašavajući načelo dobrog gospodarstvenika.

Pregled utrošenih sredstava prema vrsti troška u 2012. godini (do 20. studenoga) **Tablica 11.**

OPIS	IZNOS
Službena putovanja	24.758,00
Usluge telefona, pošte	2.725,95
Intelektualne usluge	2.000,00
Reprezentacija	15.000,00
Bankarske usluge i usluge platnog prometa	418,40
UKUPNO:	44.902,35

Doznačena sredstva do 20. studenoga 2012. godine iznose 67.500,00 kuna, od planiranih 90.000,00 kuna.

U skladu sa svojim financijskim mogućnostima Osječko-baranjska županija nastoji pratiti i pomagati rad svih udruga koji se bave kulturom, pa tako i udruga romske nacionalne manjine.

Pregled odobrenih sredstava romskim udrugama u 2012. godini (do 20. studenoga) **Tablica 12.**

UDRUGA	IZNOS
Udruga Roma "Romsko srce" Jelisavac	1.500,00
Udruga baranjskih Roma Beli Manastir	9.000,00
Udruga Roma Općine Darda	3.000,00
UKUPNO:	13.500,00